

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. *Transport av Høi* Fylke: *Thelmark*
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: *Sannidal*
 Emne: Bygdelag: *Faryöbygda*
 Oppskr. av: *Jens R. Faryö* Gard: *Mitgaarden*
 (adresse): *Faryö st.* G.nr. *6* Br.nr. *1.*

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Paa ganske smaa gaarder og husemansplasser brukte man at bere ind høiet med høi, med hegd, hvori man satte en lille av miltspækk av høiet, saa man fik to lille lange ender hvori man lagde høiet i kjemmer og da skinnede man paa nok saa store bøier.

Utmærksstaakten er nu slutt her i bygden, paa enkelte husemansplasser holdt den sig til omkring aarhundredeskiptet hvorefter det gik av bruk, paa større gaarder kan jeg ikke huske at de slo i utmarken, enda jeg er en av de eldste i bygda (81aar) men jeg husker der stod fornre bøier, opsat av svært rønt tømmer, paa mange steder i skogen hvor der havde vert staakten.

Di som ikke havde hest fik nok skindorn leid en, hvis der var aptgjort lastevei, hvis ikke saa havde di gjerne en Mitgelke med lille grinder paa hvori di drog høiet hjem,

2. For at transportere høiet til skikken saa brukte di at bere det i høi (se ovenfor) di andre utstyr som bismark tap eller slae har jeg aldrig hørt nevnt her, hvis mannen havde en hjelper med sig saa stod han nok bakk og

Løpka i bœre, saant som smorsek har vist aldrig vert brukt her, naturlig ar den grunn at her er nok saa smaa kiper, Løpkebryg keller ikke av samme grunn.

Trillebøer har vist ikke vert brukt her til at frakte høi paa, heller ikke fire langsgaaende brestener. 3) Høiet fra utslattene blev kjøbt heim paa vinterfjere. 4) Som kjøredorning hjemme paa gaardene bruktes sin 4 hjuls høi- vogn med faste ender, og løse sidegrinder til at ka av, disse vogner har vert brukt her i de siste cir. 50 aar, før den tid brukte de og ka hjul til bakkenfor mittet med meier framme, og sjetter som paa en almindelig slede, og de brukte altid navnet slede paa den, men ikke paa vogn med 4 hjul.

Skonning paa meierne bruktes paa vinter- sleder paa ikke sommerleden.

En almindelig høivogn er cir. 12 fot lang og cir. 4 fot i breid, og litt forskjellig oppe eftersom man brukte lange eller korte leu- ker i grinden, det var en selt vogn som blev brukt til høi og kornkjøring, og den blev kalt for høivogna, naar vognen var lastet full saa var den cir. 1 1/2 skippund, og da legger man over en grind bestaaende av 2 skinger paa lengde som vognen med et kvarte i hver ende, og passende lang tøm med en jernbolt i enden til at huke fast i enderpinklane med, noen regler for det siste lasset har jeg aldrig hørt at det var, men de var noie med at skape alt med eftertøst som de farte fram, og der skulde saavist ikke legge noe i gjen, noe bestemt forhold

mellem sommer og vinterlas var det ikke,
 men en Hæistak var i almindelig ikke
 større en at di kunde ta den i et las,
 naturlig er den grunn at hvis det kom
 over for di kom igjenn saa vilde det resten
 rende bli utsjemt naar halparten var fat.

Der bruktes bare en hest for lasset.

Noen fellislaas har her nok ikke vært
 da di slaatene her er bare smaaslaatter.

Hæiet fra utslaattene kjørte di heim saa
 snart det blev sledefærs, og di som havde
 sledder i nærheten av hverandre blev na-
 = turligvis enige om at brøite og kjøre høi
 samtidig. hvilket var en stor fordel.

Til transport av høiet fra utslaattene
 brukte di sleder med grinner paa.